

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

LETNO (AÑO) XLVIII (42)

Štev. (No.) 41

BUENOS AIRES

19 de octubre — 19. oktobra 1989

V pozdrav Zdravljici

Že pred nekaj leti je slovensko ljudstvo spontano pričelo peti Prešernovo Zdravljo ob svečanih prilikah, končno jo je imelo za nekako neuradno slovensko himno. Peli so jo na vseh prireditvah, na zborovanjih, peli so jo stope; peli smo jo tudi mi v izseljenstvu. Spomnimo se, kako jo je zapel na našo prošnjo Ribniški orkester v Centru San Martín: vsi prisotni Slovenci smo med petjem vstali in gromovito ploskali, medtem ko se je nepoučeni jugoslovenski ambasador začudeno oziral, kaj se dogaja.

Sedaj se je pod ljudskim pritiskom odločila tudi partija. Na zadnji seji skupščine, ko so volili ustavne dogatke, so tudi prejeli zakon, da je Zdravljica odslej uradna slovenska himna. Za nas sicer ta odločitev slovenske skupščine nima nobene legalne veljave, saj je bila digitirana od zgoraj — tako kot njeni člani niso legitimni predstavniki naroda, saj niso bili izvoljeni na svobodnih in demokratičnih volitvah.

A vseeno, ker je že prej slovenski narod sprejel spontano in po javnem soglasju Zdravljico za svojo himno in ker smo mnenja, da Prešernov namen, besedilo in napev ustrezajo himničnem vzdušju, smo jo sprejeli tudi mi.

Prejšnja narodna himna — Naprej zastava Slave — ni bila ravno najboljša. Napisana je bila v panslavistični ideji, enako kot tudi jugoslovanska Hej Slovani (ta je še celo stalinistična!) pa tudi v narodno-obrambenem, zelo vojaškem duhu. Poleg tega ni bila uradna, čeprav se je v prejšnji Jugoslaviji pela ena kitica kot del državne.

Prešeren pa je zapel svojo Zdravljico v času, ko se je prebudil slovenski narodni in politični čut. In

zapel jo je iz globoke ljubezni do slovenske ideje, zemlje, predvsem pa do ljudi. V njej najdemo ideje bratstva, svetovnega miru (pa tudi obrambe, če je potrebno) ter himno svobodi. Opeva slovenska dekleta in fante, pa tudi vse, ki dobro v srcu mislimo. In še to: prisotna je tudi religiozna misel — Bog živi ves slovenski svet!

Seveda je imel Prešeren tiste čase — pred letom 1848 — težave s cenzuro, a bil je odločen: ali mu objavijo celo pesem ali nič. In res je lahko izšla šele v času pomladni na-rodov.

Zato je tudi razumljivo, da jo je danes narod sprejel za svojo himno. V današnjih časih, ko se je doma spet prebudil slovenski duh suvernosti, ko je spet zavladala ideja samostojne Slovenije, ko je proti partijski in jugoslovanski ideji „bratstva in edinstva“ spet prišla v zavest prava ideja bratstva vseh Slovencev — „kar nas je sinov slovečne matere“, in pa odmve vrstic: „da zdrobé njih roké si spone, ki jih še teže!“ vse to je primerno današnjemu času.

S Prešernovo pesmijo gre slovenski narod v bodočnost. Ni še vse, kakor bi moral biti, vse le prečsloni na besedah, ne na dejanjih, a nova himna nam vsaj daje vzpodbudo k nadaljnemu razvoju slovenske zavesti in suverenosti, k skupnemu bratstvu vseh Slovencev po vsem svetu:

„Končno še, prijatlji,
zdravljico zase vzdignimo,
ki smo zato se zbratili,
ker dobro v srcu mislimo.

Dokaj dni
naj živi
Bog, kar nas dobrih je ljudi!“

TDml.

Pozno hrvaško prebujenje

Zagrebški časopis „Danas“ piše, da je doba „molčeće Hrvatske“ prešla, potem ko je hrvaški parlament z veliko večino izvolil Stipeta Šuvarja za zastopnika Hrvatov v jugoslovansko državno predsedstvo. Obenem mu je tudi izrekel zaupnico za njegovo odklonilno stališče do političnih metod, katerih se poslužuje srbski vodja Milošević. Mnogi inozemski opazovalci so se čudili, da so Hrvati izbrali ravno Šuvarja, ki je bil do nedavnega med ljudstvom zelo nепримјерljiv zaradi svoje polemike proti nacionalizmu. Na splošno pa pozdravljajo „hrvaško prebujanje“ in gledajo, in Šuvarju neke vrste hrvaškega bana s tkzv. „hrvaško sintezo“, ki naj bi nadomestila dosedanje „jugoslovensko“. Čeprav ima Šuvar med hrvaškim ljudstvom veliko podporo, pa večina jugoslovenskih republik sledi razvoju dogodkov zaskrbljnostjo. Menijo namreč, da je sedaj v notranjem jugoslovenskem sporu nastala glavna fronta med Hrvati in Srbi in so odnosi med njimi zelo podobni onimi iz predvojnih časov.

Srb Milošević očita Šuvarju, da neti med Hrvati sovraštvo do Srbov, katerih je na hrvaškem ozemlju okoli 15% vsega prebivalstva. Srbe pa poziva, da naj se ne odpovejo svojim pravicam ter naj jih povsod zagovarjajo, posebno pa še v hrvaški partiji, v kateri naj bi imeli 30% vsega članstva.

Razni časopisi v zahodnem delu Jugoslavije pa komentirajo, da je hrvaški preobrat prišel malo prepozno, da bi skupni nastop proti stremljenju po nadvladi srbskega vodja imel dober uspeh. Hrvatsko vodstvo bo pač moralo nositi posledice, ker je toliko let vodilo nenarodno ter protidemokratično politiko. Toda protidemokratične sile v Bosni in na Hrv-

škem so še vedno močne in so še takoj vplivne, da hrvaško notranje ministrtstvo ni moglo priznati novoustanovljene „Zveze za demokratično iniciativo“, ki je liberalno usmerjena.

Nedemokratične sile so pa tudi še močne v slovenski vladi, ki se vedno bolj boji opozicije novoustanovljenih slovenskih zvez in gibanj. Zaradi takšnih notranjih nesoglasij bo akcija zahodnih republik proti Miloševiću verjetno precej težavna, posebno za Slovence, ki imajo poleg vsega še slabe odnose z jugoslovensko armado. Milošević med Srbi nima večjih problemov, ker vedno poudarja srbski nacionalizem.

Severne republike so presenetili dogodki na Kosovem. Prav posebno jih je iznenadila srbska surovost, s katero so nastopili proti Albancem ter zlasti proti albanskim intelektualcem. Slovenski časopisi, radio ter televizija ne štedijo s kritiko in svojim zastopnikom očitajo, da so v jugoslovenskem parlamentu glasovali, da je zvezna vlada objavila ob-sedno stanje na Kosovem. Poleg tege se Slovenci bojijo, da njihovo za-držanje v jugoslovenskem parlamen-tu ne bo ravno pomagalo pri sloven-skem zbljevanju s Srednjim Evropo.

Srbski poseg na Kosovem je namreč močno odjeknil po vsej Srednji Evropi. Temu posegu pa s pomagali tudi slovenski glasovi pri glasovanju v parlamentarni jugoslovenski zbor-nici.

Opozicijska slovenska gibanja so od svoje vlade zahtevala, da mora-le-ta odpoklicati slovenske police, ki so bili poslanji na Kosovo, ter odločno protestirati pri zvezni jugoslovenski vladi, ker so bili Slovenci med svojim bivanjem na Kosovem ves čas pod nadzorstvom, če da niso zanesljivi.

D-ova.

Ponovno se je izkazalo

...da je preživel svoj čas marksistična družbena ureditev, ki je v industrijski revoluciji v preteklem stoletju bila spočeta in z boljševiško revolucijo v Rusiji postala na svetovnem pozorišču nova ideološka sila, ki je v marsičem spremenila gospodarske in politične pogoje v do takrat sprejetih in praticiranih konceptih družbe. Kot svoj čas francoška revolucija je boljševiška revolucija na nadaljnji razvoj človeške zgodovine imela odločitveni pomen, s katerim so še danes sočemo in ga skušamo rešiti. Ker se marksizem sklicuje na pravice delavstva, ki je bil v industrialni revoluciji resnično izkoriscan, je v tisti dobi zadočilo vsespoločno odobravanje delovnega človeka, ki je bil izčeman in izkoriscan, pa pri tem stremel za zboljšanjem svojega položaja v dobičnonski gospodarski družbeni ureditvi.

V tem je marksizem gotovo doprinzel svoj delež k razvoju delavskega gibanja, ki je skozi dolga desetletja prišel na svoj račun in je danes v mnogih ozirih že v odvijšni meri katalist pri snovanju notranje in zunanje politike držav, posebej v zpadnih demokratičnih državah, kjer se je delavsko gibanje neomejeno razvijalo in doseglo svoj sedanji položaj, ki ga ima v demokratični družbeni ureditvi. V marksističnih sistemih, ki so jih nekateri narodi zlasti po drugi svetovni vojni sprejeli oziroma so jim bili z rusko okupacijo ali z komunističnimi revolucijami vsiljeni, pa so se izkazali za nezmožne razredu delavnemu razredu zagotoviti tisto, kar marksistična ideologija uči. Nasprotno. Delovni človek je postal suženj tej ideologiji, ki od njega zahteva, da se popolnoma preda enopartijskemu in diktatorskemu sistemu in državnemu aparatu, ki mu načeljuje komunistična partija in v svoji „vsevednosti“ oblikuje živiljenjske pogoje svojih podanikov. Iz svojih osebnih izkuštev vemo, kako zgredeno je to stališče, ki ga mnogi naši komunistični revolucionarji še vedno zagovarjajo.

Krah in polom marksističnega sistema se je v zadnjih časih ponovno izkazal, ko je na tisoče vzhodnih Nemcev preko Madžarske bežalo na zapad. Ker v Vzhodni Nemčiji do sedaj še ni prišlo ne do gospodarskih in ne političnih reform, so državljanji pri stranskih vratih preko Madžarske iskali in našli pot v svobodo, katero jim je onemogočal berlinski zid, ki so ga tamkajšnji komunisti zgradili, da bi preprečili tak masovni eksodus, kateremu smo te dni priča.

To je ponoven dokaz, da je komunistična družbena ureditev preživel svoj čas in da je človekova želja po svobodi močnejša od represiv-

stema se je v zadnjih časih ponovno izkazal, ko je na tisoče vzhodnih Nemcev preko Madžarske bežalo na zapad. Ker v Vzhodni Nemčiji do sedaj še ni prišlo ne do gospodarskih in ne političnih reform, so državljanji pri stranskih vratih preko Madžarske iskali in našli pot v svobodo, katero jim je onemogočal berlinski zid, ki so ga tamkajšnji komunisti zgradili, da bi preprečili tak masovni eksodus, kateremu smo te dni priča.

To je ponoven dokaz, da je komunistična družbena ureditev preživel svoj čas in da je človekova želja po svobodi močnejša od represiv-

ne ideologije, ki mu odvzema njegovo dostojanstvo, njegove človekove pravice in iniciative za zboljšanje njegovih živiljenjskih pogojev in ciljev, ki jih vsak človek v živiljenju ima. S tem je praktični marksizem vzel človeku vse naravne pritikline, ki mu po božjem načrtu pripadajo. Zato in zaradi tega bo komunizem v prihodnjem stoletju izginil, ker bo času in človeškim potrebam ostal brezpomemben in zgolj samo še zgodovinska značilnost našega 20. stoletja, stoletja velikega napredka ter stoljetja hudega in krvavega obdobja človeške zgodovine.

Otmar Mauser

O političnih procesih pred l. 1954

Svet za varstvo človekovih pravic pri SZDL je poleg pobude o raziskavi pokola domobranov sprožil tudi postopek, namreč raziskavo o povojnih političnih procesih. O tem piše Delo 30. septembra takole:

Med letoma 1946 in 1954 je bilo v Sloveniji več sodnih procesov, ki jih je glede na nekatere indice močne štetne za politične procese. Med njimi sodijo zlasti tako imenovani Nogodetov proces, „duhovniški“ procesi, nekateri „agentski“ ali „gestapoški“ procesi, procesi proti takim imenovanim informbirovcem in drugi. Kaže, da so bili na teh procesih obsojeni nekateri ljudje za dejanja, ki niti tedaj niso imela nareve kaznivih dejanj oziroma, da dejanj, ki bi sicer bila kazniva, v resnici sploh niso storili.

Dosedaj so nekako revizijo sprožili le o dachauskih procesih, pa še tudi na nekaterih procesih, ki so bili sodno izvedeni. Sedaj je pobuda zajela širše območje, a vseeno si ne smemo delati utvar. Po gornjem obvestilu sodeč obseg v glavnem zahteva po reviziji odsodb med samimi „tovariši“, stalinisti in titoisti, le deloma poseže med razne odsodbe idejnih nasprotnikov. Nago-

Dosedaj so nekako revizijo sprožili le o dachauskih procesih, pa še tudi na nekaterih procesih, ki so bili sodno izvedeni. Sedaj je pobuda zajela širše območje, a vseeno si ne smemo delati utvar. Po gornjem obvestilu sodeč obseg v glavnem zahteva po reviziji odsodb med samimi „tovariši“, stalinisti in titoisti, le deloma poseže med razne odsodbe idejnih nasprotnikov. Nago-

pež, Zapiski iz zdomstva (odlomek); Tine Debeljak, Odkrite stopinje v snegu; Vinko Rode, Deltaši; Zorko Simčič, Odhojene stopinje; Andrej Rot, Anamnesis.

Nato je objavljen daljši pogovor s predsednikom SKA Andrejem Rotom, njegovo celostransko sliko in tudi daljšimi razmišljajmi o našem literarnem pa tudi političnem delovanju.

Objavljen je tudi članek dr. Ljubo Sirca iz Anglije, ki je prvič po 33 letih prišel domov in predaval v Beogradu. V glavnem se ukvarja s problemom nasprotstev med Slovenci in Srbij in tudi popolnoma jasno pokazuje na krivca — partijsko diktaturo.

Dnevnik Delo je med poročili o vsebinski periodik objavil 28. 9. članek Marka Jenšterla o Meddboru št. 3-4; kar se je dogodilo prvič. Omenjeni so vsi članki, posebna pažnja pa je podana misli V. Kosa o štirih Slovenijah.

Tudi v kulturnem štirinajstdnevniku Naši razgledi je objavljen pogovor s Sergijem Pahorjem o letosnjem Dragi, kjer ta pravilno vrednoti našo prisotnost na njej.

In še to: Urednik Ognjišča msgr. Bole je pričel objavljati v reviji kot nadaljevanje Mauserjevo povest Kraljan Klemen, s kratkim uvodom, kjer prikazuje pisatelja. (Naj povemo, da je še predlanskim Mohorjeva družba v Celju, ki je izdala Werflov roman o Bernardki v Mauserjevem prevodu, ime prevajalca morala zamolčati!)

Tako so sedaj oni tisti, ki so sprožili postopek za raziskovanje pokola domobranov ali povojnih odsodb. Prosijo skupščino, ki je skoraj popolnoma pod mandatom partije, da vodi preiskavo; ta jo bo gotovo vodila po nasvetih partije in le tako daleč, da partija ne bo v preveliko škodo. Pritisik je silen, partija se mora pripraviti, kot da je pripravljena popraviti krivico. In jo bo, a le v toliko, kolikor je njej v dobro — seveda, če bo šlo vse po njenih načrtih, kar pa se zadnje čase ne dogaja. A popušča le tam, kjer mora!

Tu bi lahko pripomnili, da naj najprej vlada odpre svoje arhive o poboji domobranov, arhive o partijskih odsodbah, naj vrne dokumente o Rožmanovem zagovoru, ki jih je zaplenila in nikoli vrnila, naj dovoli prost uvoz vseh naših knjig, revij in časopisov, kjer so natančno popisana pričevanja vseh prizadetih, ubežnikov iz jam, obsojencev, itd. Dokumentov je dovolj!

Že dolgo časa smo zahtevali pravico! Gornja poziva sta le prvi korak, ki ga je bila primorana storiti komunistična oblast, da ne ostane pri tem raziskovanje pravico. A zahtevamo vso pravico za vse procese. In najbolj prava pot je enostavno demokratizacija. Ko enkrat partija ne bo imela več ilegitimne oblasti in moči, tedaj bo šele tak raziskovanje pravico, zaupanja vredno in svobodno. Takrat bomo še dosegli pravico, o kateri smo prepričani in katere prve korake je zaznati sedaj doma.

TDml

Tone Brulc

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

DOLORES M. TERSEGLAV: LADIJSKI DNEVNIK

Nova pesniška zbirka je v teh dneh zagledala luč sveta v argentinskem Buenos Airesu. Vsekakor je to tako nenavaden dogodek za emigracijo in za čas, ki ga doživljamo, da se je vredno ustaviti ob njem. Prvič zaradi kraja izida, drugič pa zaradi vzroka — imenujmo ga „izolacijo“, kateri je bila podvržena pesnica, katere primer se sam ponuja v obravnavo.

Za izolacijo je najbrž šlo že pri pesničinem očetu Francetu Terseglavu, uredniku Slovence (glej Ciril Žebot: Neminljiva Slovenija, str. 313-314), tako da bi upravičeno sumili, da se izolacija podeduje, čeprav gre v tem primeru za politično ne pa pesniško izolacijo. Prvega je izolirala bela Ljubljana, njegovo hčerk Dolores rdeča, s svojimi povojnimi oblastniki. Tako je Dolores Terseglav tudi na neki način begunka, saj živi že dolga leta na Hrvaškem, na Reki.

Da je Dolores Terseglav imela povesti nekaj novega in na svojski način, je dokaz njenega sodelovanja pri reviji Meddobje že lepa leta, čeprav ni bila edina publikacija, kjer je objavljala. Prav v objavljanju v Meddobju pa vidim željo, da izolacijo razbije. Ni to prvi primer pri Meddobju in Bog daj, da bi bil zadnji. Ne zaradi tega, ker bi se izolirancev branili — tudi Kocbek je objavljaval pri SKA, ko je bil v izolaciji — napsproto: popraviti je treba storjeno krivico, ki je nezasluženo zadela slovensko pesnico velikega formata, kar prav ta pesniška zbirka dokazuje.

Lahko bi govorili o pokončnosti Dolores Terseglav in to pokončnost lahko razberemo v njenih pesmih Ladijskega dnevnika, ker je ne skriva.

Vsekakor je zasluga v njenih pesmih, s katerimi je stopila v prve vrste tako redkih slovenskih pesnic, kjer bo tudi ostala kljub zobu časa, ki razkraja vse minljivo.

Dolores Terseglav je samosvoja v ritmu, melodiji in harmoniji. Zbirka Ladijski dnevnik vsebuje klasične prime re soneta, kratke, zgoščene, štirivrstične verze, vendar se ne ogiblje modernih, nerimanih, sodobnih pesniških oblik, čeprav se zdi, da je močnejša v prvih. Prost verz se vriva v rimane stihe, rimo dobimo v neverificiranih pesmih, kot da bi se hotela po eni strani otresti oklepov rime, naglasa in ritma, po drugi pa ji ti (ne)hoté drsijo izpod peresa.

Po kriterijih Leva Deteli bi za marsikatero pesem podvomili, da jo je napisala ženska roka, toda velika večina razdeva refleksivne meditacijske poteze, ki izdajajo globočo čutno žensko dušo. Čeprav ima Dolores Terseglav motive ljubezni, usmiljenja in vdanosti opisane na globoč način, bi je vendar ne mogli štetiti za

izrazito religiozno pesnico. Moč njenih poezije je v refleksivni motiviki. Spomin je glavna in konstitutivna pravina njenih pesmi; spomin na ljudi, kraje, doživetja, dogodke, čustvovanja ob njih.

Tematska razdelitev zbirke bi odgovarjala tudi kronološki v Ladijskem dnevniku. Kapitan — Dolores Terseglav — začne dnevnik z Mladostjo in ga nadaljuje s Poklicem. Če je v prvem delu več osebnih impresij, v drugem že prevladujejo sodbe in predčestva trpke usode. Tretji del Ladijskega dnevnika je posvečen Ljubezni in konča z zadnjim Ob poti. Ni posvečen eni sami ljubezni, več jih je bilo, skoraj bi lahko rekli, da gre za različne vrste ljubezni ali njih primerjanje. Številčno je to najkrajši del, morda zato, ker je v veliko pesmi na temo ljubezni v drugih treh — ljubezen se prepleta z življenjem neločljivo. Kot je kapitana ladje le malo časa odmerjeno za ljubezen, tako je tudi pesnici skrčen čas za ljubezen v vojnih razmerah. Ostala je dalje časa Ob poti. Morda ob poti življenja, s katere so jo odrinili, koder hodijo oni drugi, bolj srečni, ki jim je bilo prihranjenno vse, kar je morala ona prestati? Moda tudi zato, ker je bil ta kos poti najdaljši in najbridekši? Vsekakor je namenjen slovesu, vdanosti, molitvi, pripravi na zadnjo pot:in Nemu se prepustim.“

Dolores Terseglav takozdaj v svobodi svojo pesem poje, zaenkrat res samo zamejskim in zdomskim Slovencem z Ladijskim dnevnikom, ki naj bi bil tudi dvig krvičenja ne izolacije. Ne nam, ker je nismo mi izolirali, pač pa onim v domovini.

Predstavitev Ladijskega dnevnika Slovencem v Buenos Airesu dne 23. septembra je bila obenem tudi predstavitev pesnice. Predstavila sta nam jo Vinko Rode in Tine Debeljak, oba pesnika, njene pesmi pa sta brala Pavči Maček-Eiletzéva in Lojze Rezelj.

Zbirko Ladijski dnevnik Dolores Terseglav je izdala Slovenska kulturna akcija kot svoje 140. izdanje, opremil in ilustriral pa jo je Ivan Bukovec in se jo lahko dobri pri posvetenih SKA ali v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires.

Cena: A 2.800 (inoz. 8 dol.).

MOGOČE NE VESTE, DA...

— da ima celjska Mohorjeva družba od aprila naprej redno zapošljenega upravnika, in sicer inž. Janka Jeromna, ki je doslej uspešno delal kot komercialist pri Slovenijales...

Žejni čez vodo

menu naslova: Kako smo se zedinili? Zadnje dni novembra l. 1918 je bilo. Mraz! in po koledvoru v Veroni je stopical že dva dni možakar s kranjsko marelo in še bolj kranjskim rdečim robcem. Ni bil Kranjec-Starec je bil in tudi rdeči robec še ne pomenil tega, kar pomeni danes. Kako človeka zapelje videz!

Dr. Anton Korošec je bil. Čakal je že dva dni tam, prej pa v Parizu, da so mu dali potni list, da bi se sestal z Narodnim svetom v Zagrebu, kateremu je bil predsednik! Stisnil je končno marelo pod pazduhu, spravil rdeči robec v žep in se odpravil čez Avstrijo, v Zagreb k Narodnemu svetu. No, tam pa je zvezdel, da smo se že zedinili, da so nas že prisojednili, osvobodili, takoreč skoraj brez našega vedenja in sodelovanja. Protestno so nas objeli naši bratje, preden smo sploh dali svoj pristanek. Sedaj bi se zgoda moral končati. Zedinjeni ali osvojeni bi se morali objeti, prijeti za roke in si kakor zaljubljenci pogledati v oči in začeti: Me imaš res radi? Za zmeraj?

Kako smo se zedinili? Slabo sem začel, to je bil vendar naslov zgodovinske knjige, ki smo jo brali ob tihih večerih. Ostanem samo pri po-

Tone Mizerit

Z ŽIVLJENJEM V ARGENTINI

Ko so 17. oktobra leta 1945 stanski tovornjaki vozili množico „brezračnjikov“ na Majski trg, se gotovo nobenemu od udeležencev ni sanjalo, da bo ta datum postal izklesan v argentinski zgodovini. Delavstvo, ki se je večinsko udeležilo tega dogodka tudi ni jasno razumelo vloge, ki so jo tedaj in naj bi jo pozneje igrale sindikalne organizacije. Argentinski sindikalizem je bil dolet v rokah socialistov in anarhistov; od nastopa polkovnika Perona pa je prešel v njegovo osebno last. In že kot predsednik in politični vodja je Perón označil delavske organizacije kot „hrbtenico“ peronističnega gibanja.

ČASI SE SPREMINJAJO

Tistega 17. oktobra je zablestela v zgodovini beseda „zvestoba“. In sindikalizem je postal zvest novemu vodji, do take mere, da je bilo „drugače mislit“ dejansko že izdaja.

Perón se vrne v državo po skoraj dvajsetih letih in po kratki dobi tretjega predsedništva umre. V juniju 1975, skoraj ob tridesetletnici „dneva zvestobe“, se dogodi velik prevrat v ideologiji sindikalizma. Vlada Isabelli, vdove pokojnega generala. Stara sindikalna garda, nezadovoljna s socialnim položajem, sproži prvo splošno stavko peronističnega sindikalizma proti peronistični vladi. Potem je prišlo premirje, padec vlade, dolga leta vojaškega režima in neizbežni razkol v vrstah sindikalizma, ki se je pojavljala vsakič, ko so vojaške vlade snubile sindikalne voditelje.

Nato povratek v demokracijo. Novi sindikalni vodja, Saúl Ubaldini, je sprožil kar trinajst splošnih stavk proti Alfonsinu in njegovemu radikalnemu vodstvu. In sindikati so se še vedno vteklji v politični boj. Podpora kovinskega vodje, Lorenza Miguela je pripomogla, da je Menem v notranjih volitvah nepričakovano posekal Cafferu in dosegel predsedniško peronistično.

Nato povratek v demokracijo. Novi sindikalni vodja, Saúl Ubaldini, je sprožil kar trinajst splošnih stavk proti Alfonsinu in njegovemu radikalnemu vodstvu. In sindikati so se še vedno vteklji v politični boj. Podpora kovinskega vodje, Lorenza Miguela je pripomogla, da je Menem v notranjih volitvah nepričakovano posekal Cafferu in dosegel predsedniško peronistično.

Slovensko ime v Argentini

Odkritje spominske plošče lic. Tinki Vombergar-Šušteršičevi

Vijša šola zdravstvene službe socialne organizacije bančnih uslužbencev — ISSB je 9. oktobra že devetič pedelila diplome učencem, ki so dovršili študij v tem lepem in odgovornem poklicu. Ob številni navzočnosti predstojnikov in drugih ustanov je tej slovesnosti sledilo še odkritje spominske plošče prvi ravnateljice v zvezi z delovanjem in njenim odhodom. Vložena je na željo profesorskega zbora tudi prošnja, da bi šolo poimenovali po zasluzni ravnateljici.

Poudariti je treba, da lepo popoljope, ki leži na ulici Canning in Las Heras, ni samo sedež šole, temveč središče zdravstvenih tečajev, predavanj itd. za številno družino bančnih uslužbencev.

nistično kandidaturo. Že v polnem volilnem boju se je Ubaldini, v svojstvu glavnega tajnika CGT udeležil 23 shodov, kjer je s svojim prestižem med ljudstvom nagibal tehnico v prid Menemu.

In zmagal je Menem ter razglasil gospodarski program, ki je dejansko za 180 stopinj obrnil dotedanji peronistični Sever. Za izvedbo tega programa je bistvene važnosti socialni mir, pa naj bo socialni paket podpisani ali ne. Ali lahko kdo postavi garancijo, da Ubaldini ne bo izvedel splošne stavke proti Menemu, kot številni peronistični sindikalisti svoj čas proti Isabeliti? Ubaldini sam potrjuje, da sindikalizem ne sme bili udinjen nobeni vladni in da mora skrbeti le za blagor delavstva. Skupina sindikalistov, ki so od vsega početka stali ob Menemu, in so sami sebe imenovali Mesa de Enlace (povezovalna miza), prične hudo ofenzivo proti Ubaldiniju. Ta odkloni vse ponudbe delavskih poslanstev po raznih prestolnicah sveta, ki so le imanice, da bi ga izrinili iz Bdenos Airesa. Ko ni šlo zlepja, je treba zgrada. Ofenziva je začrtana, napovedan izredni kongres CGT, ki naj imenuje novo vodstvo. Ubaldini nima lastne sindikalne strukture. A okoli njega se stike povezava številnih, ki se boje novega vladni vdanega sindikalizma, ali pa ki nočejo zgubiti svojega dela oblasti. Med njimi v prvi vrsti Lorenzo Miguel, vodja kovincev, ki je omogočil Menemu kandidaturo. Boj je neizbežen.

PREDZADNJE DEJANJE

Drama, kot smo jo opisali, še ni doigrana. Tudi ji ni videti konca. Komaj si upamo govoriti o „predzadnjem dejanju“. To se je odigralo v Teatru San Martín, kjer so se končno spopadle sile obeh skupin, medtem ko so na cesti pristaši enih in drugih uprizorjali prave poučne spopade.

sno odkrila pravkar diplomirana hči Marjanja Pavla in soprog Marjan Šusteršič. Ploščo je blagoslovil kurat bančne poliklinike, ki je v kratkih besedah poudaril lepo osebnost pokojne ravnateljice v zvezi z delovanjem in njenim odhodom. Vložena je na željo profesorskega zbora tudi prošnja, da bi šolo poimenovali po zasluzni ravnateljici.

Poudariti je treba, da lepo popoljope, ki leži na ulici Canning in Las Heras, ni samo sedež šole, temveč središče zdravstvenih tečajev, predavanj itd. za številno družino bančnih uslužbencev.

Ni se zgodilo tako, tudi pri zaljubljenicu ni vedno tako. Ohladilo se je navdušenje, minila je zavzetost, začeli so se očitki, ki so grobarji rosnje ljubezni, ki trajajo sem v naši dnevi. Oglejmo si nekaj nedavnih!

Če izpustimo Milovana Djilasa „šako jada“ o revščini slovenske kulture; Miodraga Bulatovića, da smo Slovenci aričci, rasisti, knjižni molji; Batriča Jovanovića, da smo balkanski izkorisčevalci! Imate, ker ste nam pokradli!; bi se samo malo ustavili pri najnovejših izpod pereza dr. Ananije Lekovića, srbskega časnikarja. (Slovenija in Jugoslavija, Beograd, september 1989). Po njem smo bili najbolj zavrnjena in zaostala dunajska provinca, ki je brez vsake dote prišla v Jugoslavijo. S poljedelstvom in živinorejo smo se ubadali, da ne bi poginili od lakte. Komaj pa smo se zedinili, že smo se dvignili na noge, na račun srbskih in črnomorskih žuljev severa. Od hmelja smo živili, to je bila osnovna proizvodnja našega kmetijstva — stradeljni kakor smo bili in smo še, nismo niti pivovarne premogli — vse smo prodali, namesto da bi sami popili. Bilo je res nekaj želzarja — revščina, da bi se zjokal — in nekaj premoga tam nekje Bogu

za hrbotom, da o tem ni vredno govoriti. Iz golega usmiljenja so nas naši bratje prisojednili! Kar naenkrat po prisojednjenju pa so začele rasti tovarne iz tal, kakor gobe, delale so ceste, Novo Gorico smo pozidali s srbskimi in črnomorskimi žulji, poglejte si Cankarjev dom, buržuiški palačo, nikomur potrebljeno, dejanje v slovenskih hranilnicah (lahko ga je imeti, če so ga nam pokradli!), poglejte življenjski standard, avtomobile, vikendice.

Kaj ne silijo Slovenci sedaj ven iz Jugoslavije, ko so nam že vse pobrali? Še dobro, da jim nismo dali denarja za ceste, za koprsko pristanišče, železnicu in druge norosti, ki jim bodoj po glavi. Sedaj bi vse to lepo odvlekli v nekakšno srednjo Evropo, ki so si jo izmisli. Pomislite — naše žulje! Samo na Alpe — Jadran se spomnite. Vse tisto govorjenje o civilni družbi, pravni državi, človeških pravicah, suverenosti, je samo prah v oči. Pa o srbskem hegemonizmu, centralizmu in unitarizmu — saj imamo vendar bratstvo in enotnost. Enakosti na žalost še ne, pa bo že prišla.

Kaj bi slepomisili naokrog, Leković pokaže naravnost na pravega krivega: rimsko-katoliška vzgoja, zla-

Prvo glasovanje je šlo za izbiro overovalne komisije. Zmagali so nemisti, rezultat je bil 719 proti 644 in 92, ki so se glasovanja vzdržali. Naslednji dan so se ubaldinisti umaknili. Spoznali so, da so v manjšini. Obtožili so kongres, da je pač ilegalen, vložil sodno tožbo in se zabarikadirali v poslopju Glavne dežavne konfederacije. Okoli Ubaldinija ostaja še vrsta velikih sindikatov: kovinski delavci (pravi simbol peronističnega sindikalizma), tovornjaki sindikat, delaveci prehrane, sindikat državnih delavcev, lesni delavci, učiteljski sindikat, tekstilci, itd. Ob strani stoji nekaj velikih sindikatov, kot bančni uradniki, električni, prevozniški. Zmagovalci torej niso prepričljivo zmagali, akoravno je novo vodstvo CGT, legalno priznano od strani vlade, popolnoma v njihovih rokah.

Ob vsem tem je najbolj prizadeta vlada. Menem potrebuje enotne CGT, ne ločene. Res morda, da je bolje ločena, kot pa sovražna. A predraga je cena, če ob strani stoji velika vojska, ki jo vodijo dejansko peronistični sindikalisti, za njimi pa stoje vsi levičarski oddelki, pripravljeni v vsakem trenutku zanesti meč in ogenj v socialna pozorišča. Položaj je torej bolj jasen kot prej, a ne manj nevaren. Skakanje dolarja ob teh dogodkih je bil dokaz, koliko je odvisno od sindikalnega miru, in v kakšni meri se igra tu uspeh gospodarskega načrta.

Kaj bo storila vlada? Lahko enostavno ignorira Ubaldinija in skuša privabiti nazaj, v „čredo“, metalurgike, petrolejce in druge velike sindikate. Lahko tudi skuša zgraditi most med upornimi in svetimi, tako da bi privreda v „eno čredo in enega pastirja“. Za to seveda ne sme zaupati delavskemu ministru. Triaca je eden najbolj vidnih predstavnikov „Mesa de Enlace“ in ne Ubaldini, ne Lorenzo Miguel mu ne zaupata. Potreben bi bil torej nov, poseben poseg predsednika Menema, ki bi verjetno moral plačati visoko ceno, tako med zvestimi kot med upornimi. Zanimivo ob vsem tem je, da tako eni kot drugi nenehno govorijo o potrebi „pobiranja“ in izpričujejo svoj „poklic po edinstvu“. Verjetno bo vladni končno uspelo to edinstvo izvesti, vsaj formalno. Na zunaj lahko končno pride do enotne CGT, kar bi bila najbol

RADENCI — Tovarna polnilne opreme je imela težave s svojim izvajanjem. V ZRN je njen partner v stečajnem postopku, na Kitajskem pa so politični nemiri povzročili zaksnitve izročitve in zato je tudi odplačevanje v zamudi. Kitajska pomeni celih šestdeset odstotkov izvoza, Nemčija pa dvajset. Kljub temu so v tovarni optimistični in upajo do konca leta otresti se začasne zadolženosti.

GROSUPLJE — Reka Krka tudi ni več čista. Na mednarodnem taboru raziskovanja Krke je 2 mladih preučil reko in okolico. Ugotovili so onesnaženje vode že pri izviru, ki se stopnjuje vsak meter, kljub čistilni napravi v Ivančni Gorici. To in pa nekateri ukrepi ribičev in lovecje je povzročilo izginotje rib in obrežnih živali: ni več vider, vodomca, manjko nekateri sesalci, siva raca pa se hrani le z ikrami; naravno ravnotežje je propadlo.

KAMNIK — Maistrova rojstna hiša propada, ker ne pride do obnove, še hujše pa je to, da kamniški občinski može uporabljajo hišo za začasno bivališče ljudi, ki imajo socialne probleme ali so alkoholiki. V takem stanju hiša seveda ni mogoče vzdrževati, živiljenjski pogoji pa tudi niso lahki, saj se večkrat stanovnici pretepojajo, upijajo ipd. Občina nima še namenjenega denarja za obnovo, manjka ji pa tudi prostorov, v katera bi preselila sedanje „začasne“ stanovalce.

SLOVENJ GRADEC — Hans Wolf je v glasbeni javnosti znan skladatelj, zadnje čase pa so odkrili, da je bil rojen v tem mestu in da so tudi njegovi predniki Slovenci. Prihodnje leto bo poteklo 130 let njegovega rojstva, zato hočejo proslaviti ga z važnimi prireditvami. Pripravljalni odbor vodi prof. Marijan Lipovšek, sodelovali pa bodo Slovenska filharmonija, zbor in orkester RTV Ljubljana, mariborska Opera; izšla bo plošča in kaseta z Wolfovimi samospivi, v Mariboru pa bodo predstavili njegovo edino opero Corregidor.

LJUBLJANA — Transjugoslovenska železnica je za odsek, ki teče po Sloveniji in Hrvaški (1400 km.), prejela 36 milijonov ecujev od Evropske investicijske banke. Posejilo je za 20 let, petletnim odlogom in 8,2% letno obrestno mero. Za ostale proge po Sloveniji pa je železnici

MIRKO VASLE

Slovenci in šport

PLAVANJE

V okviru 19. evropskega prvenstva, ki je bil v Bonnu, Zahodna Nemčija, je 19-letni Mariborčan Matjaž Koželj osvojil tretje mesto na 200 m delfin in tako dobil bronasto medaljo. To je bila prva, ki so jo slovenski plavalci osvojili po letu 1983, ko sta jih dobila brata Petrič v Rimu.

NOGOMET

Pričelo se je nogometno prvenstvo v prvi zvezni ligi. Po petih letih spet igra v tem prvenstvu ljubljanska Olimpija. Kar v prvem kolu je za Bežigradom ugnala z 2: 0 Vojvodino iz Novega Sada, ki je prvak zadnjega prvenstva. Po štirih kolih je Olimpija dobila dve igri, obe doma, ostali pa tesno izgubila. Z Vardarem iz Skopja je vodila do podaljška, ko so v 93. minutni domačini izenačili, pri streljanju enajstmetrovk pa so Ljubljanci izgubili.

„Škandalozno sojenje sodnika iz Beograda je bila značilnost igre med Vardarjem in Skopjem. Olimpija ni smela zmagati in ni smela osvojiti točke. Ljubljanci so igrali odlično, a vendar ostali praznih rok,“ piše ljubljanski časopis Delo.

Potem je Olimpija premagala Železničarja 3: 1. V četrtem kolu so gostovali v Osijeku, kjer je bila O-

ljubljanski časopis Delo.

Prvi favorit Vidmarjevega memo-

rialja, jugoslovanski velemojster z najvišjim ratingom, Predrag Ostojič,

je vstopil v finale.

ŠAH

Prvi favorit Vidmarjevega memo-

rialja, jugoslovanski velemojster z najvišjim ratingom, Predrag Ostojič,

je vstopil v finale.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

ŠAH

Prvi favorit Vidmarjevega memo-

rialja, jugoslovanski velemojster z najvišjim ratingom, Predrag Ostojič,

je vstopil v finale.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na-

stopale, je na 5 km zmagala Jugoslovanka Petričevičeva, na 25 km pa Madžarka Lazarjeva.

BRŽKONE uvodnega vodstva sloven-

skih zmaga pred Čehom Henysem, na 25 km dolgi proggi pa Nace Majcen pred Čehom Spačkom.

Pri ženskah, kjer Slovene niso na

MALI OGLASI

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implanteri óseo-integrados; sreda in petek od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. B. San Martín - T. E. 755-1353.

ARHITEKTI

Andrej Duh — načrti, gradnje in vodstvo del v mestu in okolici; nepremičninški posli — P. Moreno 991, 5. nadstr. "C", Bariloche, T. E. 0944-20733.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk. — T. E. 762-2840.

ADVOVATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 17 do 19, Don Bosco 168 - San Isidro. T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik; ponedeljek, torek, petek od 16 do 20. Tucuman 1455 9. nast. "E", Capital - T. E. 45-0320 in 46-7991.

ZA DOM

POHISTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Tine Kovačič. — T. E. 765-1682.

REDECORA — celotna oprema stanovanj; blago za naslanjače, odeeje, zavese, tapete, preproge. - Bolívar 224, Ramos Mejía - T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 211, San Miguel - T. E. 664-4374.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

TRGOVINA

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — private - trgovske - industrijske - odbritev načrtov — Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel - T. E. 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10. Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 325-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias. Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

Spomenka Hribar; „Naša žena“; 6.89

Sprava je klic k ljubezni

— Kaj pomeni za vas svoboda slehernega posameznika? Za to si namreč slovenska demokratična javnost čedalje bolj prizadeva.

„Temelj svobode slehernega posameznika je priznanje človekove enkratnosti in neponovljivosti, njegove človeške svetosti. To je temelj sprave na družbeni ravni; takšen odnos je sprava. Ali jo vsaj išče.“

Na družbeni ravni pa je svoboda odprtost prostora za iskanje resnic, za ustvarjalnost in uveljavljanje svojih spoznanj in interesov — brez ovir. Svoboda slehernega posameznika pa nikakor ni anarhija ali uzačenjenje samovolje; nasprotno, svoboda si sama postavlja svoje meje prav zato, da je in ostane svoboda.

Svoboda slehernega posameznika, ki jo poudarjam, pomeni to, da ta svoboda ne sme biti omejevana z nekakšno absolutno Resnico (edino pravi svetovni nazor je dialektično-materijalistični, edino pravi cilj naše družbe je komunizem...), ampak je odprta kot ustvarjalno iskanje, po eni strani, in tolerantna, dopustljiva do vseake resnice in vsakega človeka posebej. To je svoboda: odprtost iskanja in ljubezen do bližnjega.

Vidite, temu nasprotno pa Revolucija ne ljubi posameznega človeka, ampak ljubi človeka, svoj Cilj in svoj Prav, ljude pa so zgolj sredstva na tej poti... Gre pa za to, da najdemo v sebi in zmorem iz sebe prav ljubezen, dopuščanje drugega človeka prav kot drugačnega in v tem smislu drugega. Šele takšen odnos je osnova in jamstvo za demokracijo. Dokler tega ni v nas in med nami, tudi demokracija ne bo „laufala.“

— Slovenska partija govorja o socialistizmu po meri ljudi. Upam, da tudi po meri žensk. Pravijo tudi, da bodo sestopili z oblasti. Mislite, da ta isto kajanje storiti tudi v ZK Jugoslavije?

„Ni mogoče vnaprej odrekati komunistom iskrenega in poštenega namena v tistem govorjenju o socialistizmu po meri ljudi (menda tudi po meri žensk?); da torej hočejo delovati drugače, kakor so rodovi komunistov pred njimi.“

Toda temeljno vprašanje ostaja: kdo bo ljudem jemal mero? Partija? Potem je to isto v tem. Morda malo bolj blago (ali celo rafinirano), toda osnovna razmerja se ne bodo spre-

Proslava narodnega praznika 29. oktobra in dneva slovenske zastave

V SOBOTO, 28. OKTOBRA 1989 V SLOVENSKI HISI

OB 19.15 URI V SLOVENSKI CERKVI MARIJE POMAGAJ SV. MAŠA ZA VSE, KI SO DELALI IN UMRLI ZA SLOVENSKI NAROD.

OB 20.00 URI V DVORANI SLOVENSKIE HIŠE:

- Pozdravni nagovor predsednika Pripravljalnega odbora — Marjana Loboda
- Solistični recital Prešernovih pesmi. Izvaja Luka Debevec. Klavirska spremjava — Ivan J. Vombergar
- Slavnostni govor — dr. Andrej Fink
- Nagovor Hanzeja Tomažiča v imenu Iniciativne skupine „Slovenčina moj jezik“ s Koroške
- Pozdrav rojakov iz Kanade
- Slavnostna večerja

Vstopnice za prireditev in slavnostno večerjo so v predprodaji v Slovenski hiši, tel. 69-9503, v SLOGI tel. 658-6574 in 654-6438 in v vseh slovenskih Domovih. Cena A 3.500. — Prijave do srede 25. 10. 1989.

VSI LEPO VABLJENI!

Slovenska kulturna akcija

10. kulturni večer

Msgr. dr. Mirko Gogala

O TEOLOŠKIH PROBLEMIH V EVROPI

Predavanje bo v soboto, 21. oktobra ob 20. uri v gornji dvorani Slovenske hiše.

ŠAHOVSKI TURNIR

ZA VSE SLOVENSKE ŠAHISTE

PO ŠVICARSKEM SISTEMU NA SEDEM KOL

21. oktobra 1989 in naslednje sobote v Hladnikovem domu v Slovenski vasi

Turnir podpirajo:

ALPE HOGAR
AMOBLAMIENTOS ČRANK HNOS.
MUTUAL SLOGA

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO
Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756
T. E. 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gd. Julka Modra).

LOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129
T. E. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Marija Gorše).

Cena največ štirih vrstic A 150,- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — A 500,-.

Proslava

40-letnica

SLOMŠKOVE ŠOLE

bo v soboto, 21. oktobra,
ob 20. uri.

BOŽIČNE NALEPKI

Zvezda slovenskih mater in žen (ZSMŽ) je tudi letos pripravila prosto božičnih nalepk za pisma. Nasprosila je nekaj slikarjev, da jih lastnorocno narišajo in pobarvajo.

Zvesti idealom novim časom naproti
V NEDELJO, 22. OKTOBRA 1989

XXII. PRISTAVSKI DAN

11.30	Koncelebrirana sv. maša
13.00	Skupno kosilo
	Po kosilu mladinska športna tekmovanja
17.00	Slavnostni govor (Lojze Rezelj)
	Folklorna skupina in skupina „LE LUDJE“
	Po sporednu prosta zabava ob zvoki orkestra
- Lepo prosimo, da se predhodno prijavite za kosilo.

KONCERT

40 - LETNICA
pevskega zbora Slovenskega domu
v San Martinu

Dirigent: Janez Mežnar

21. oktobra, točno ob 20. uri
v dvorani Slovenskega doma v San Martinu.

Prisrčno vabljeni!

političnemu vodstvu, naj ne bo preveč popustljivo, oportunistično...

Toda to vodstvo se spreneveda in tišči glavo v pesek kot noj. Zelo sem jezna, ker se slovenska politika tako poniglavno obnaša.

Četverica pa bo šla v zapor kot davek za oblast slovenske partije na njenem „terenu“. In to ne da bi kaj iztržila v korist slovenske državljanske in nacionalne suverenosti! Hodijo tja dol v Beograd moledovat za pomilostitev četverice, namesto da bi razgrnili karte, razkrinkali moč in metode partizansko-vojaškega monolita v Jugoslaviji, zahtevali in uveljavili suverenost naroda in suverenost državljanske sfere do (vojaške) oblasti ter postavili jasne meje: do tu in toliko — da, od tu dalje in več — ne!

Slovenska oblast, namesto da bi začutila svoje državljane, nas produje o državljanski pokorščini! Kaj pa je revolucija drugega kakor državljanska nepokorščina? In to krvava!

No, danes, ko je partija sama na oblasti, pa vztraja na enačenju legalnosti in legitimnosti. Toda to sta dve stvari, dve ravni: če menim, da ta in ta zakon (legalnost) ni po moji vesti, ga nisem dolžna spoštovati (ker ni legitim). Sicer ne vem, od kod možnost in utemeljenost za nürnbergski proces, saj so nacistični zločinci delali po zakonu ali vsaj v duhu takratnih zakonov...“

— Kaj bi rekli o procesu proti četverici?

„To je bil politični proces, ki ni bil usmerjen le proti četverici, ampak proti tako imenovani slovenski polnici. Torej kot opomin slovenskemu